

Standardy Ochrony Małoletnich w Muzeum Częstochowskim

I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Muzeum Częstochowskiego, w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Bezpieczna rekrutacja pracowników:

- 1) Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do wykonywania działalności związanej z edukacją, realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, Muzeum Częstochowskie uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
- 2) Osoba, o której mowa w podpunkcie 1., przedkłada Muzeum Częstochowskiemu informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
- 3) Osoba, o której mowa w podpunkcie 1., posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, przedkłada Muzeum Częstochowskiemu informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
- 4) Osoba, o której mowa w podpunkcie 1. jest zobowiązana do złożenia Muzeum Częstochowskiemu oświadczenia o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Muzeum Częstochowskim), oraz jednocześnie przedkłada Muzeum Częstochowskiemu informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa wyżej, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona wyżej wskazana informacja, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w podpunkcie 1., składa Muzeum Częstochowskiemu oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich w Muzeum Częstochowskim).
- 5) Oświadczenia, o których mowa w podpunkcie 4., składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

- 6) Informacje, o których mowa w podpunkcie 1. i kolejnych, Muzeum Częstochowskie utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich.
2. Zasady bezpiecznej relacji pracowników Muzeum Częstochowskiego z małoletnimi:
- 1) Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Muzeum Częstochowskiego jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
 - 2) Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników Muzeum Częstochowskiego, a także osoby dopuszczone do działalności związanej z edukacją i realizacją innych zainteresowań małoletnich w Muzeum Częstochowskim.
 - 3) Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem odpowiedniego oświadczenia, (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich w Muzeum Częstochowskim).
 - 4) Pracownik Muzeum Częstochowskiego zobowiązany jest do przestrzegania praw dziecka i praw człowieka.
 - 5) Pracownik Muzeum Częstochowskiego zobowiązany jest do równego traktowania wszystkich małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy niepełnosprawności.
 - 6) Pracownik Muzeum Częstochowskiego jest uwrażliwiony na przemoc rówieśniczą.
 - 7) Pracownik Muzeum Częstochowskiego zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi. Jest cierpliwy, odnosi się do małoletniego z szacunkiem. Nie lekceważy, nie zawstydzia, nie upokarza i nie obraża małoletniego.
 - 8) Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
 - 9) Pracownik Muzeum Częstochowskiego nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych czy zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.
 - 10) Odpowiedzialność za małoletnich podczas korzystania z oferty Muzeum Częstochowskiego ponoszą ich opiekunowie. Pracownik Muzeum Częstochowskiego nie pozostaje sam z małoletnimi podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych. W przypadku grup zorganizowanych występuje konieczność obecności 2 opiekunów podczas przebywania na terenie Muzeum Częstochowskiego. W przypadku warsztatów dla uczestników indywidualnych zachodzi konieczność przebywania opiekuna na terenie placówki.
 - 11) Pracownik Muzeum Częstochowskiego nie ma kontaktu z małoletnimi w zakresie czynności higienicznych.
 - 12) W przypadku lekcji/warsztatów wymagających bezpośredniego kontaktu fizycznego z małoletnim (np. przebieranie w stroje z epoki, zbroję rycerską), personel Muzeum Częstochowskiego jest zobowiązany do przestrzegania szczególnych zasad, norm zachowań wobec małoletnich. Pracownicy unikają innego kontaktu fizycznego z małoletnim niż niezbędny.
 - 13) W przypadku stwierdzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, pracownik Muzeum Częstochowskiego zobowiązany jest o poinformowaniu o zaistniałej sytuacji koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich.
 - 14) Aby zapewnić odpowiedni poziom ochrony, małoletni oraz ich opiekunowie są zobowiązani do przestrzegania zasad obowiązujących w Muzeum Częstochowskim.

3. Zachowania niedozwolone:
 - 1) Stosowanie agresji i przemocy fizycznej oraz psychicznej wobec małoletnich.
 - 2) Naruszenie nietykalności osobistej małoletnich.
 - 3) Łamanie praw dziecka i praw człowieka.
 - 4) Dyskryminacja ze względu na stan zdrowia, potrzeby rozwojowe i edukacyjne, możliwości psychofizyczne, seksualność, orientację seksualną, pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne i światopogląd.
 - 5) Łamanie prawa, ustalonych norm i zasad obowiązujących w Muzeum Częstochowskim.
 - 6) Stosowanie wypowiedzi naruszających godność osobistą.
 - 7) Wykorzystywanie przewagi fizycznej i stosowanie gróźb.
 - 8) Obrażanie, upokarzanie, lekceważenie i zawstydzanie małoletniego.
 - 9) Używanie wulgaryzmów, obraźliwe gesty, niestosowne żarty, wypowiedzanie treści o zabarwieniu seksualnym.
 - 10) Nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym.
 - 11) Fotografowanie, filmowanie i upublicznianie zdarzeń z udziałem małoletnich bez zgody ich opiekunów.

II. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:
 - 1) Odpowiedzialność za małoletnich podczas korzystania z oferty Muzeum Częstochowskiego ponoszą ich opiekunowie.
 - 2) W celu lepszej ochrony małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm obowiązujących w Muzeum Częstochowskim, oraz stosowania się do poleceń pracowników.
 - 3) Małoletni szanują prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie, narodowość, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych, nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
 - 4) Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec siebie oraz innych osób nie narusza ich godności i wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach przyjętych norm i wartości. Małoletni akceptują i szanują siebie nawzajem.
 - 5) Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, tj. używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji.
 - 6) Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować słownej, psychicznej czy fizycznej agresji i przemocy wobec innych.
 - 7) Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności, agresji, przemocy i wulgarności oraz informowania opiekunów lub pracowników muzeum o zaistniałej sytuacji.
 - 8) W przypadku zachowań rażących, łamiących zasady i obowiązujące normy, pracownik Muzeum Częstochowskiego niezwłocznie informuje o tym fakcie jego opiekuna, zobowiązanego podjąć działania interwencyjne.
2. Zachowania niedozwolone:
 - 1) Stosowanie agresji i przemocy fizycznej oraz psychicznej.
 - 2) Naruszenie nietykalności osobistej innej osoby.

- 3) Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji na terenie Muzeum Częstochowskiego.
- 4) Nieuzasadnione, bez zgody opiekuna lub prowadzącego zajęcia opuszczanie miejsca, w którym realizowana jest oferta Muzeum Częstochowskiego.
- 5) Niewłaściwe zachowania, niezgodne z obowiązującym regulaminem np. dotykanie eksponatów, niszczenie ekspozycji, bieganie, przeszkadzanie innym osobom korzystającym z oferty Muzeum Częstochowskiego.
- 6) Rozprowadzanie i stosowanie środków odurzających.
- 7) Niestosowne zachowanie się w odniesieniu do rówieśników, tj. wulgaryzmy, aroganckie, niegrzeczne zachowania, siłowe rozwiązywanie konfliktów, znęcanie się.
- 8) Celowe niszczenie i nieszanowanie własności innych osób oraz własności Muzeum Częstochowskiego.
- 9) Kradzieże, wyłudzenia.
- 10) Niereagowanie na niewłaściwe zachowania innych.
- 11) Fotografowanie, filmowanie i upublicznianie zdarzeń z udziałem innych bez ich zgody.

III. Wymogi uwzględniające sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

1. Małoletni z niepełnosprawnościami intelektualnymi utrudniającymi komunikację z pracownikiem Muzeum Częstochowskiego pozostają pod stałym nadzorem opiekuna.
2. Pracownik Muzeum Częstochowskiego w kontakcie z małoletnimi z niepełnosprawnościami zachowuje cierpliwość, odnosi się do nich z szacunkiem.
3. Pracownik Muzeum Częstochowskiego uważnie wysłuchuje małoletniego i stara się udzielić odpowiedzi dostosowanej do jego sytuacji związanej z niepełnosprawnością.
4. Odpowiedzialność za małoletnich z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi podczas przebywania na terenie Muzeum Częstochowskiego ponoszą ich opiekunowie.
5. Pracownik Muzeum Częstochowskiego nie używa przewagi intelektualnej nad małoletnimi z niepełnosprawnościami, nie zawstydzają, nie upokarza.
6. Pracownik Muzeum Częstochowskiego reaguje na wszelkie negatywne i agresywne zachowania w stosunku do małoletnich z niepełnosprawnościami ze strony ich rówieśników.

IV. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Muzeum Częstochowskie podczas wybranych zajęć oraz w przypadku niektórych wystaw umożliwia dostęp do treści edukacyjnych i informacyjnych za pomocą sieci Internet wyłącznie pod nadzorem prowadzącego zajęcia lub pracownika Działu Obsługi (opiekuna ekspozycji).
2. Korzystanie z multimediów, sieci Internet i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
3. W Muzeum Częstochowskim część stanowisk multimedialnych posiada dodatkowe zabezpieczenia chroniące użytkownika przed dostępem do treści innych niż prezentowane.

V. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. W przypadku stwierdzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pracownik Muzeum zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania o zaistniałej sytuacji koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich.

2. Koordynator w przypadku pozyskania informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego dokonuje wszelkich niezbędnych zawiadomień, w tym zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego do właściwych organów sprawiedliwości.
3. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 4**. W przypadku podejrzeń wobec pracownika kartę załącza się do akt osobowych pracownika Muzeum, w innych przypadkach dokumentację przechowuje koordynator ds. standardów ochrony małoletnich.

VI. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

Co najmniej raz na dwa lata koordynator ds. standardów ochrony małoletnich dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, sporządzając wnioski z przeprowadzonej oceny w formie pisemnej.

VII. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Muzeum

Częstochowskiego do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

O to, by wszyscy pracujący z małoletnimi wiedzieli, gdzie szukać informacji o standardach ochrony i procedurach postępowania oraz jak rozwijać swoją wiedzę o rozpoznawaniu krzywdzenia i działania na szkodę zdrowia, życia i rozwoju młodego człowieka dba koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich. Koordynator do spraw Standardów Ochrony Małoletnich koordynuje zapoznanie każdego pracującego z małoletnimi z treścią Standardów Ochrony Małoletnich. Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich, stanowiące **załącznik nr 3** do Standardów Ochrony Małoletnich, opatrzone podpisem pracownika i datą przechowuje się w jego aktach.

VIII. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

Standardy ochrony małoletnich umieszcza się na stronie internetowej Muzeum Częstochowskiego oraz wywiesza w widocznych miejscach w obiektach, w których prowadzone są działania edukacyjne i inne umożliwiające realizację zainteresowań przez małoletnich, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich, pozwalając tym samym rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim na zaznajomienie się z nimi i ich zastosowanie. Wersja skrócona zawiera łatwe do zrozumienia informacje o tym, jak Muzeum Częstochowskie dba o bezpieczeństwo małoletnich oraz gdzie można znaleźć poradę czy pomoc wraz z wykazem odpowiednich numerów telefonów zaufania.

IX. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia jest koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich. Koordynator zbiera wszystkie zgłoszenia od pracowników i współpracowników w formie pisemnej i prowadzi ich rejestr, zbiera wątpliwości składane przez pozostałych pracowników.

X. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Dyrekcja tworzy grupę określającą tryb wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego, celem ustalenia jaka pomoc będzie niezbędna i możliwa. W skład grupy wchodzi koordynator ds. standardów ochrony małoletnich. Grupa wsparcia tworzy indywidualny plan działania, który stanowi dokument zapisany.